

СТРУКТУРНІ ТА ЗМІСТОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТВЕРДЖУВАЛЬНО-ЗАПЕРЧУВАЛЬНИХ СЛІВ-РЕЧЕНЬ ЯК РІЗНОВИДУ ВИСЛОВЛЕНЬ З ЧАСТКОВОЮ АБО НУЛЬОВОЮ ПРЕДИКАЦІЄЮ

Анотація. В статті висвітлено проблематику так званих слів-речень Так/Ні, описано їх функціонування в художній англійській прозі ХХІ ст., особливості структури та змістових характеристик цього різновиду висловлень з частковою та нульовою предикацією.

Ключові слова: висловлення з частковою або нульовою предикацією, слово-речення, структура предикації, предикативність, структурна модель.

Постановка наукової проблеми та її значення. В мовознавстві потребують свого вивчення та теоретичного узагальнення широко вживані у мовленні синтаксичні конструкції аналітичного і синтетичного порядку – висловлення «нереченнєвої структури» [1, с. 4; 2; 3.; 4; 5], статус та природа яких залишаються дискусійними і постають як невирішена проблема. **Об'єктом** проведеного дослідження виступають синтаксичні побудови, в яких структуру предикації взагалі не представлено або представлено не в повному обсязі, названі нами *висловленнями з частковою або неповною предикацією* (далі ВЧ/НП), зокрема, так звані слова-речення, що виражають ствердження або заперечення. **Предметом** уваги даної статті є структурні та змістові характеристики стверджувально-заперечувальних ВЧ/НП.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Визначаючи можливість того, що речення зберігає свої характеристики навіть і, будучи складеним усього лише з одного слова, лінгвістика звично вживає термін «слово-речення», перш за все, на позначення частини статусу лексем «Yes», «No», а також на позначення синтаксичного статусу речень-висловлень типу *Voici., Voila!; Thanks!, Good!, Fire!, Rain!, Look!, Quick!, Steady!, Mother!, Perhaps., Certainly., Incredible., Tired?, Rain?, What? (What did you say?); Americans! Yurah!, Alas!, Psha, Oh, brother!, Dear me!, Oh!, Eh!, Bravo!; Surely., Assuredly., Apperently., Undoubtadly., Possibly., Probably., Happily., May be., No doubt., Of course.; Where to? – Class. – Maths? – No, Spanish. – In a hurry? – Rather.; Why don't you dance? – Dance? I never do.* (див., наприклад, [6, с. 456-457; 715-716; 7, с. 171-172; 8, с. 206; 9, с. 157]).

Наведені та подібні до них приклади «слів-речень» водночас трактуються як стверджувально-заперечувальні слова-речення (*Yes. No.*), вигуки (вокативи) (*Yurah! Alas! Psha Oh, brother! Dear me! Oh! Eh! Bravo! Good! Fire! Rain!*), модальні речення (*Perhaps. Certainly. Incredible. Surely. Assuredly. Apperently. Undoubtadly. Possibly. Probably. May be. No doubt. Of course.*), як звертання (зиви, вокативи) (*Mother!*), комунікеми (комунікативи, формули

ввічливості: вітання, вирази вдячності, прощання і т. п.) (*Thanks!*), як номінативні (*Freedom!*), спонукальні (*Look! Quick! Steady!*), еліптичні речення (*What? (What did you say?); Where to? – Class. – Maths? – No, Spanish. – In a hurry? – Rather.; Why don't you dance? – Dance?*) тощо.

Навіть і наведений перелік засвідчує значний різнобіччя у визначенні синтаксичного статусу таких висловлень. Термін «слово-речення» враховує, при цьому, лише кількісний склад речення; вживання інших термінів засвідчує врахування інших критеріїв: морфологічний частини-мовний статус лексеми («вигукові», «модальні» речення), комунікативний тип речення («спонукальні»), комунікативно-прагматичну функцію («звертання, зов», «комунікеми, комунікатив»), комунікативну семантику («номінативні»). Більше того, розглянуті виокремлено, зазначені різновиди ілюструються не лише однослівними реченнями, а і багатослівними побудовами (наприклад, комунікативи: *Good morning. How do you do. So long., etc.*).

Саме комунікативний зміст слів-речень як лексико-фразеологічних одиниць привертав увагу дослідників, і передусім, у зв'язку з розглядом окремих проблем прагматичності, зокрема вибору та втілення комунікативних стратегій у мовленні. Досліджувалися слова-речення як певні мовні кліше, фрази, формули серед безлічі інших мовних засобів в якості одного із способів вираження згоди / незгоди, епістемічної та алетичної модальності, інших прагматичних установок та результативності мовної стратегії комунікантів (наприклад, [2; 10; 4; 11; 12; 13; 14; 15; 16]).

Фокусуючи увагу на типовому використанні таких синтаксичних побудов в мовленні, в актах комунікації, дослідники вважають «слова-речення» синсемантичними і називають «ідіоматичними» формулами, «про-фразами», субституціями / репрезентативами речення (своєрідними займенниками, замінниками – *sentence-representatives*), комунікативами (зокрема, логічними, емотивними, звуконаслідувальними, звертаннями); зазначаючи при цьому їх статус у відповідності до комунікативного типу речення як розповідні, окличні, питальні, спонукальні (див, наприклад, [6, с. 456 – 457, 715 – 716; 8, с. 157; 7, с. 171, 208-209; 8, с. 206 – 209;]).

Стосовно слів-речень *Так/Ні* А. Томпсон та А. Мартине, не визначаючи граматичного статусу таких реплік, розглядають їх поряд з емотивними вигуками [17, с. 323]. Л. Проговак виділяє категорію «полярності», однак обмежує своє дослідження розглядом негативних одиниць і конструкцій, автоматично виключаючи з аналізу стверджувальні конструкції [18, с. 151]. Протилежним чи-

ном термінологічно виключає форми незгоди і сумніву Д.Г. Богушевич, обравши категорію «концентності» в якості основної для позначення реплік *Так/Hi* [19]. Теоретичні граматики XXI ст. [20, с. 95; 21, с. 241], незважаючи на необґрунтованість і справедливу критику такої позиції [22, с. 20-28], услід за граматистами минулих років [23, с. 174] продовжують відносити такі висловлення до «квазі-речень».

Висловлення типу *Так/Hi* називають також *словами-ствердженнями* / *запереченнями* [8, с. 157]; *структурно-непредикатними репліками* [24, с. 65; 25, с. 289]; стверджувально-заперечувальними *словами-фразами*, первинна функція яких – загальне вираження відповіді або «про-фразами» [6, с. 456]. Основою для трактування *Так/Hi* «про-фразами», своєрідними «синтаксичними займенниками» вбачають їх зміст – вказування на ситуацію (частину ситуації), надану в претексті предикативною (поліпредикативною) побудовою, яка ці речення заміщує [22, с. 20-28]. Кваліфікуючи *Так/Hi* як логічний комунікатив, В.Г. Гак зазначає, що, не замінюючи відповідне речення у смислового відношенні, *Так/Hi* завжди компенсує його у плані структурному [6, с. 456]. Аналогічно пояснюється і причина трактування цих висловлень як *субституції*, *репрезентації* – анафоричної заміни повного речення фіксованим стійким синтаксичним цілим – синсемантичним простим реченням-словом / фразою [7, с. 208-209].

При врахуванні комунікативної семантики слова-речення, що виражає заперечення чи ствердження, поряд з полярними непридикативними *Yes/No* і їхніми субститутами *Yeah, Nay, OK* в одній низці розглядають і комунікативні одиниці проміжного типу, що виражають невизначеність: *Perhaps., Certainly., Incredible.* [7, с. 171; 25, с. 289; 26; 10; 4], які традиційна граматики об'єднує зі словами-реченнями *Так/Hi* (див., наприклад, [8., с. 206]) або відносить до модальних як окремого типу односкладних речень (див., наприклад, [27, с. 396-397]).

Такий різнобій у тлумаченні обсягу прикладів, які можна віднести до кожного окремого або спільного явища, свідчить про неусталеність синтаксичної теорії щодо визначення переліку, різновидів та природи однослівних висловлень, які не експлікують структуру предикації або і не передбачають її наявності, зокрема тих, що виражають згоду або заперечення, що зумовлює **актуальність** даної наукової розвідки.

Мета статті полягає у з'ясуванні змістових характеристик ВЧ/НП слів-речень, що виражають ствердження / заперечення. **Завдання** статті включають опис результатів дослідження функціонування таких ВЧ/НП в текстах художньої англійської прози XXI ст., а також опис і теоретичне узагальнення виявлених на основі контекстуального аналізу структурних і змістових характеристик стверджувально-заперечувальних ВЧ/НП.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Дослідженням встановлено, що стверджувально-заперечувальні ВЧ/НП в англійській художній прозі XXI ст. функціонують як одно- та багатослівні побудови і є найпоширенішими серед однокомпонентних та багатокомпонентних ВЧ/НП.

Класифікування ВЧ/НП групи *Так/Hi* за комунікативним типом речення виявило, що однокомпонентні репліки групи *Так/Hi* оформлені як розповідні, окличні або як

питальні; не зареєстровано *Так/Hi* спонукального типу. розповідні однокомпонентні *Так/Hi* складають 5/6 від всіх ВЧ/НП даної групи (86,16%), окличні – приблизно 1/10 від всіх ВЧ/НП даної групи (9,52%), питальні – менш ніж 1/20 від всіх ВЧ/НП даної групи (4,32%). Наприклад: «*Do you like Jane Eyre?*» *she asked. «Very much. Do you?» «Yes.»* [5, с. 70]; «*Would you die for your God?*» «*Yes! Take me now!*» «*Would you die for your church?*» «*Yes! Please deliver me!*» [2, с. 180]; «*What you did in there, with the checkers game.*» *he said. – «Yes?»* [1, с. 31]; «*All I can give you is much weaker protection. The daughter, not the father. But all helps. Yes?*» [1, с. 32].

Визначення частиномовного статусу лексем, що висловлюють згоду, підтвердження або заперечення, незгоду у якості компонентів однослівних ВЧ/НП засвідчило, що лексеми *Так, Hi* можуть замінюватися їх аналогами, які відрізняються відтінками конотацій і регістром. Серед інших зафіксовані аналоги «слів-речень» *Так/Hi*: нейтральні (*Yes – Okay, Well, Right*); розмовні (*Yep, Yeah*); знижено розмовні (*NO – Nope, Nay*).

Контекстний аналіз власне *Так/Hi* та інших реплік, що виражають згоду / підтвердження або незгоду / заперечення, дозволив нам віднести до цієї групи ВЧ/НП й інші висловлення, які виражають такий же зміст у формі розповідних або окличних за комунікативним статусом, а також питальних, що виражають здивування / сумнів щодо істинності / хибності репліки, на яку аналізоване ВЧ/НП є відповіддю. В якості аналогів *Так/Hi* в матеріалах вибірки зареєстровано використання іменників, вигуків і прислівників із значенням підтвердження, згоди чи, навпаки, заперечення, незгоди, а також здивування, сумніву стосовно істинності сказаного або почутого.

У кількісному відношенні, найпоширенішою формою стверджувальних / заперечувальних однослівних реплік, як і передбачалося, є лексеми *Yes* та *No* у низці стилістично маркованих варіантів – вони складають майже три чверті (72,83%) висловлень цієї групи. Прислівники посідають другу позицію за частотністю вживань, їх частка серед ВЧ/НП цього прагматико-комунікативного типу – 1/7 (14,13%), вдвоє менше частотними за прислівник є ВЧ/НП, представлені іменниками – 1/11 частка (9,05%); і лише 1/25 складають вигуки, вжиті як ВЧ/НП стверджувального/заперечувального типу. Наприклад: «*How do you know me so well, Jacob? Sometimes it's like you can read my mind.*» «*Naw. I just pay attention* [3, с. 89]; «*I have a job waiting. A good job.*» <...> «*Nope. You don't* [1, с. 12]; «*I see you bought yourself a vehicle.*» «*Yup. What do you think?*» [1, с. 92]; «*See you Monday?*» «*Yeah. Bye.*» [3, с. 32]; «*By 'they' you mean the black hats?*» – «*Exactly...*» [1, с. 94]; «*I'll call you first, okay?*» «*Sure.*» [3, с. 46]; «*Hungry?*» «*Sure. Thanks, Dad.*» [3, с. 7-8]; «*Something you should have told me about?*» «*Maybe. But not like that.* [1, с. 198]; «*That was the best story you've read me in a long time.*» *he said, still clapping. I laughed. – «Really?» – «Really.»* [8, с. 10]; «*But will you permit me to ask a question about the story?*» *he said shyly. – «Of course* [8, с. 13]; «*... So you need a car?*» <...> – «*Right.*» [1, с. 90]; «*You want to bet? Okay. If I win, you come with us.*» [1, с. 29]; «*Wednesday knocked at the door. There was no response. He knocked again, louder this time. «Okay! Okay! I heard you! I heard you!»* [1, с. 26]; «*The policeman said, «Okeydoke,*» and we drove off [7, с. 3].

Коректність визначення частиномовного статусу лексем та вираженого ВЧ/НП змісту підтверджується тлумаченням словників, зокрема: *exactly* – adverb spoken used to show that you think what someone has said is completely correct or true [LDOCE c. 581]; *not exactly* – adverb spoken used as a reply to show that what someone has said is not completely correct or true [LDOCE c. 581]; *maybe* – sentence adverb spoken used to reply to a suggestion or idea when either you are not sure if you agree with it, or you do not want to say 'yes' or 'no' [LDOCE c. 1083]; *Of course* – noun b) spoken used to say 'yes' or to give permission politely; c) spoken used to emphasize that what you are saying is true or correct [LDOCE c. 387]; *OK (okey)* – interjection used to show that you agree with something or give permission to someone to do something [LDOCE c. 1213]; *perhaps* – adverb used to say that something may be true, but you are not sure [LDOCE c. 1291]; *really* – adverb spoken used in questions when you are asking someone if something is true and suggesting that you think it is not true, AmE used to show that you agree with someone; *not really* – used to say 'no' or 'not' in a less strong way [LDOCE c. 1448]; *right* – interjection used to show that you have understood or agree with what someone has just said [LDOCE c. 1505]; *sure* – adverb used to say 'yes' to someone [LDOCE c. 1775] (в словникових поясненнях виділено напівжирним шрифтом мною, О.О.В.).

За допомогою включення у висловлення модальних прислівників та інших лексем і словосполучень, а також використання простого повтору лексем *Tak/Hi* або їх аналогів-замінників категоричність відповідного заперечення або підтвердження може бути підкреслена або пом'якшена, завуальована. Підкресленню категоричності сприяє вживання емоційно забарвлених слів та словосполучень типу *absolutely, damn, for real, surely, of course, in the slightest, on yer ass!* [1-10] тощо. Пом'якшенню категоричності сприяє вживання лексем типу *really, entirely, quite, particularly, probably* тощо, наприклад: *Maybe not. Well, not exactly. Not much. Not necessarily* [1-10]: «*Did you ask her what she wanted?*» – «*No. Not really*» [1, с. 32].

Підкреслимо, що при цьому акцент переноситься на неповноту заперечення / підтвердження, згоди / незгоди, що сприяє вираженню різного ступеню відповідної впевненості комуніканта в правдивості, ймовірності попереднього твердження (зазвичай, безпосередньо попереднього речення) або відповідної на нього репліки.

Виявлене дає підстави припустити, що категорію згоди / незгоди та засоби її вираження слід розглядати не як опозицію крайнощів, а як певну градуйовану шкалу: від повної категоричної згоди / підтвердження через різноманітність ступенів згоди / незгоди, підтвердження / заперечення до повної категоричної незгоди / заперечення, наприклад: «*By 'they' you mean the black hats?*» – «*Exactly...*» [1, с. 94]; «*You want to see a movie?*» – «*Sure. Love to.*» [1, с. 197]; «*We like to keep our tenured scientists comfortable,*» Kohler explained. «*Evidently,*» Langdon thought. [2, с. 9]; «*Hungry?*» – «*Sure.*»; And weren't around any blood?» – «*Maybe*» [3, с. 12]; But I hadn't turned out like him. *Not at all. Later, I would tell myself I hadn't felt envious of Hassan. Not at all.* [8, с. 7, 13]; «*Your turn,*» he said. – «*Absolutely not,*» said Shadow [1, с. 188].

За своєю суттю ВЧ/НП типу «*Tak / Hi*» та їх аналоги добре узгоджуються з системою засобів вираження

епістемічної / персуазивної (Панфілов В.З.) модальності, передаючи значення простої («*Tak / Hi*»), проблематичної (*Maybe, Really?* та їм подібних), а також категоричної достовірності (*Absolutely. Sure* та їм подібних). Звичайно така модальність асоціюється виключно з реченням, яке дещо постулює, – з його пропозицією і вираженою самим мовцем власною оцінкою достовірності такої пропозиції (пор., наприклад: [21, с. 147-150, 239; 28; 29; 10; 11; 30; 31; 20; 15; 16; 32; 33; 34; 35]).

На відміну від епістемічної модальності розглянутих в лінгвістиці речень, зміст досліджуваних нами ВЧ/НП – оцінка достовірності / можливості пропозиції, насамперед, попередньої репліки (як правило, питального речення), на яку дане ВЧ/НП є очікуваною або несподіваною відповіддю, наприклад: «*Did he make demands?*» Olivetti said, his voice quiet. – «*No, sir* → He did not make demands; «*The line is open?*» – «*Yes, sir* → Yes, the line is open [2, с. 50, 51].

На підтвердження вже висловленого в лінгвістиці положення про субститанційний, репрезентативний характер *Tak / Hi* [6, с. 456; 7, с. 208-209; 22, с. 20-28] проведений нами контекстуальний аналіз вживання в різних типах синтаксичних побудов заперечно-стверджувальних елементів засвідчив наступне: функціонуючи як цілісне висловлення, лексеми «*Tak/Hi*» (та вжиті замість них з тією ж комунікативною метою слова та словосполучення іншого частиномовного статусу), виступають неподільним заміником формально не експлікованої первинної структури предикації. Асоційовані із повною структурою предикації попередньої репліки, *Tak / Hi* (та їх аналоги) мають вторинний характер по відношенню до висловлень попереднього контексту, на які ВЧ/НП «*Tak / Hi*» є відповідями. Тобто, репліки *Tak / Hi* та їх аналоги, виражаючи певний ступінь згоди/заперечення істинності фактуального змісту того речення, на яке *Tak / Hi* є відповіддю, є своєрідною конденсованою формою представлення не тільки суб'єктивної модальності, а і референційної семантики вихідної репліки.

Тому маємо підстави вважати, що ВЧ/НП *Tak / Hi* та їх аналоги є результатом абстрагування від безлічі типових ситуацій, потенційно або фактично номінованих реченнями-структурами предикації. Абстрагування від сукупності конкретних процесів і представлення їх у конденсованому вигляді слова-замінника є закономірним результатом мисленнєвої і мовленнєвої діяльності людини. Аналогічну закономірність виявлено, описано і обґрунтовано в дослідженнях інших типів синтаксичних побудов, зокрема, умовно-наслідкових періодів (див., наприклад, Ковальчук 2008 дис). Пропозиційна семантика такої репліки залишається імпліцитною, модусна ж – виражена *Tak / Hi* (або їх аналогами). Питання ж належності / неналежності до граматичного значення речення модусних характеристик висловлень-речень вважаємо перспективним до вирішення у подальших дослідженнях.

Характерною рисою і реплік *Tak / Hi* є предикативність, оскільки такі ВЧ/НП асоціюються із попередніми реченнями, з одного боку, а з іншого, виражають зв'язок мовців із позамовною ситуацією, якою, в даному випадку, виступає акт комунікації. Наголосимо на тому, що це вторинна предикативність – результат мисленнєвого структурування сприйнятої свідомістю мовця ситуації та подальшого абстрагування від неї.

Висновки

1. Категорію ствердження / заперечення (згоди / незгоди) та засоби її вираження слід розглядати як градуйовану шкалу: від повної категоричної згоди через різноманітність ступенів ствердження / заперечення до повної категоричної незгоди (заперечення).

2. Змістом стверджувально-заперечувальних ВЧ/НП є вираження оцінки достовірності / ймовірності пропозиції попередньої репліки (як правило, питального речення), на яку дане ВЧ/НП є очікуваною або несподіваною відповіддю.

3. Виражаючи певний ступінь згоди/заперечення істинності фактуального змісту попереднього речення, репліки *Так/Ні* та їх аналоги є своєрідною конденсованою формою представлення не тільки суб'єктивної модальності, а і рефенційної семантики вихідної репліки. Пропозиційна семантика такої репліки залишається імпліцитною, модусна ж – виражена *Так /Ні* (або їх аналогами).

4. стверджувально-заперечувальні ВЧ/НП є результатом абстрагування від безлічі типових ситуацій, потенційно або фактично номінованих «класичними» реченнями, в основі яких – структура предикації.

5. Асоційоване із попереднім реченням за змістом, стверджувально-заперечувальне ВЧ/НП пов'язане із позамовною ситуацією – актом комунікації, тобто характеризується предикативністю в широкому смислі. Предикативність ВЧ/НП *Так/Ні* – результат мисленнєвого структурування сприйнятої свідомістю мовця ситуації та подальшого абстрагування від неї кваліфікується як вторинна.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в з'ясуванні системних відношень між різновидами ВЧ/НП та структуро-предикаційними реченнями-висловленнями в мовно-мовленнєвій парадигмі.

Література:

1. Александрова В. Г. Когнітивно-комунікативний потенціал еліптичного речення в сучасній англійській мові. Дис. на здоб. наук. ст. канд. філол. наук. 10.02.04. – Герм. мови / Вікторія Георгіївна Александрова. – Одеса, 2008. – 234 с.
2. Андреева С. В. Элементарные конструктивно-синтаксические единицы устной речи и их коммуникативный потенциал: Автореф. дис. ... д-ра філол. н.: 10.02.01 – Русский язык / С.В. Андреева. – Саратов, 2005. – 67с.
3. Архипова Н. П. Когнітивно-комунікативний аспект простого речення (на матеріалі сучасної англійської мови) [Рукопис] : Автореф. дис. ... канд. філол. н.: 10.02.04 / Настасія Петрівна Архипова. – Одеса, 2010. – 22 с.
4. Нейленко Л. Л. Семантико-прагматические свойства высказываний со значением согласия (на материале английского диалога): Автореф. дисс. ... канд. філол. н.: 10.02.04 – Германские языки / Любовь Леонидовна Нейленко. – Пятигорск, Пятигорский государственный лингвистический университет, 2004. – 24 с.
5. Жаборюк О.А. Теоретична лінгвістика: фундаментальні проблеми та ймовірні шляхи їх вирішення / О.А. Жаборюк // Зап. з ром.-герм. філології. – Одеса, 2008. – Вип. 22 : Ювіл., присвяч. 80-річчю проф. В.Г. Таранця. – С. 36-52.
6. Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка / В.Г. Гак. – М.: Добросвет, 2000. – 832 с
7. Раевська Н.М. Теоретична граматики сучасної англійської мови /Наталья Николаевна Раевская. – К.: Вища школа, 1976. – 304 с. – (на англ. яз.)
8. Каушанская В.Л., Грамматика английского языка / В. Л. Каушанская, Р. Л. Ковнер, О. Н. Кожевникова, Е. В. Прокофьева, З. М. Райнес, С. Е. Сквирская, Ф. Я. Цырлина: учебник. – М.: Фирма ИНКОС, 2008. – 384 с. – (на англ. яз.)
9. Барабаш Т.А. Пособие по грамматике современного английского / Тамара Александровна Барабаш. – М.:ИМО, 1975. – 288 с. – (на англ. яз.)

10. Горбунова Е.В. Лексико-грамматические средства выражения вероятности в английском языке: Дисс. ... канд. філол. н.: 10.02.04 – Германские языки / Елена Владимировна Горбунова. – Москва, 2003. – 150 с.
11. Демидова И.А. Средства выражения побудительной модальности в русском и английском языках: на материале газет: Дисс. ... канд. філол. н.: 10.02.01- Русский язык, 10.02.19 - Теория языка / Ирина Александровна Демидова. – Калининград, 2005. – 198 с.
12. Реукова Н.В. Лексико-грамматические средства выражения вежливости в современном немецком языке. – дисс. ... канд. філол. н.: 10.02.04 - Германские языки / Наталья Викторовна Реукова. – Москва, 2005. – 183 с.
13. Стрибижев В.В. Речевые клише в современном английском языке: метакоммуникативная функция: Автореф. дисс. ... канд. філолог. н.: 10.02.04 – германские языки / Виктор Викторович Стрибижев. – Белгород, Тульский государственный педагогический университет им. Л.Н. Толстого 2005. – 20 с.
14. Фисенко И.Е. Коммуникемы русского языка в аспекте речевого воздействия: Автореф. дисс. ... канд. філол. н.: 10.02.19 – теория языка / Инна Евгеньевна Фисенко. – Ростов-на-Дону, 2005. – 20 с.
15. Чайкисова А.В. Когнитивно-прагматический анализ побудительной модальности и средств ее выражения в современном английском языке: дисс. ... канд. філол. н.: 10.02.04 - Германские языки / Анна Валерьевна Чайкисова [Место защиты: Иркут. гос. лингвистич. ун-т] – Иркутск, 2010 – 163 с.
16. Чепурная А.И. Экспликация эпистемической модальности в английской публицистике // SWorld–18-27 December 2012 <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/conference/the-content-of-conferences/archives-of-individual-conferences/december-2012/Modern-Problems-And-Ways-Of-Their-Solution-In-Science,-Transport,-Production-And-Education/> 2012 (дата звернення: 15.06.2013)]
17. Thompson A.V. A Practical English Grammar/ A.V. Thompson, A.J. Martinet. - [4th ed.]. – Oxford: OUP, 1995. – 383 p.
18. Progovac L. Negative polarity: Entailment and Bending/ L.Progovac// Linguistics and Philosophy. – Dordrecht, Boston, 1998. – Vol.16. – № 2. – P.149-180.
19. Д.Г. Богушевич Опыт классификации эпизодов вербального общения / Д.Г. Богушевич // Языковое общение: процессы и единицы. – Калинин: КГУ, 1988. – С. 13-21.
20. Харитонов І.К. Теоретична граматики сучасної англійської мови / І. К. Харитонов [Навч. пос.]. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 352 с. – (англ.)
21. Алексеева І.О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: навчальний посібник / І.О. Алексеева. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 328 с.
22. Литвин Ф. А. Заметки о понятии и термине «предикативность» // Предикативность и полипредикативность: Межвузовский сборник научных трудов. – Челябинск: ЧПИ, 1987. – С. 20-28.
23. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка / И.П. Иванова, В.В. Бурлакова, Г.Г. Почепцов. Учебник./ — М.: Высш. школа, 1981. —285 с. – (на англ. яз.)
24. Мищич П. Как проводить деловые беседы / П. Мищич. – М.: Логос, 2003. – 214 с.
25. Морозова І.Б. Таксономія елементарних комунікативних одиниць у сучасній англійській мові. спец. 10.02.04. «Германські мови». дис. на здобуття наукового ступеню доктора філол. наук., Одеса. – 2010. – 432 с.
26. Беляева І.А. Коммуникативно-функциональные особенности неполных предложений, передающих содержание субъективной оценки говорящего в ситуации непосредственного общения (на материале английского языка): Дис... канд. філол. н.: 10.02.04. – Германские языки / Ирина Анатольевна Беляева. – К., 1995. – 164 с
27. Ганшина М.А., Василевская Н.М. Практическая грамматика английского языка / М. А. Ганшина, Н. М. Василевская. – М.: Высшая школа, 1964. – 248 с. – (на англ. яз.)
28. Блох М.Я. Теоретическая граматики английского языка / Марк Яковлевич Блох. – М.: Высшая школа, 1983. – 383 с. – (на англ. яз.)
29. Волкова Л.М. Теоретическая грамматика английского языка: Современный подход. Учебн. Пособие / Л.М. Волкова. – К.: Освіта України, 2010. – 256 с.

30. Зеленщиков А.В. Пропозиция и модальность. Изд. 2-е, доп. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2010. – 216 с.;
31. Кобрин О.А. Категория эвиденциальности в современном английском языке: семантика и средства выражения: Дисс. ... канд. филол. н.: 10.02.04 - Германские языки / Ольга Александровна Кобрин. – СПб., 2003. – 159 с.
32. Bybee J. The Evolution of Grammar: Tense, Aspect, and Modality in the Languages of the World / J. Bybee, R. Perkins, W. Pagliuca. – Chicago, London: The University of Chicago Press, 1994. – 415 p.
33. Kranich S. Explicitness of Epistemic Modal Marking: Recent Changes in British and American English / Kranich S., Gast V. // Modality in English IV. – Hamburg, 09 - 11 Sep., 2010 [Электронный ресурс]. – URL: http://www.personal.uni-jena.de/~mu65qev/papdf/kranich_gast.pdf (дата обращения: 10.06.2013).
34. Longman Grammar of Spoken and Written English / D. Biber, S. Johansson, G. Leech, S. Conrad, E. Finegan. – Harlow: Pearson Education Ltd, 1999. – 1205p.
35. Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik J. A University Grammar of English / Randolph Quirk, Sidney Greenbaum, Geoffrey Leech, Jan Svartvik. – Moscow: Vyssaya skola, 1982. – 391 с.
8. Hosseini, Kh. The Kite Runner // <http://www.fb2lib.net.ru/book/123834>
9. McCarthy, C. The Road // <http://readr.ru/cormac-mccarthy-the-road.html?page=2#page=1>
10. Meyer, St. Twilight // <http://readr.ru/stephenie-meyer-twilight.html#page=1>

Образцова О. В. Характеристики структуры и содержания утвердительно-отрицательных слов-предложений как разновидности высказываний с частичной или нулевой предикацией

Аннотация. В статье вскрыта проблематика так называемых слов-предложений Да/Нет, описано их функционирование в художественной англоязычной прозе XXI в., особенности структуры и содержания как характеристик данной разновидности высказываний с частичной и нулевой предикацией.

Ключевые слова: высказывания с частичной или нулевой предикацией, слово-предложение, структура предикации, предикативность, структурная модель.

Obraztsova O. Affirmative-Negative Word-Sentences as a Kind of Partial or Zero Predication Utterances: Structural and Content Characteristics

Summary. The article reveals the problematic status of the so called Yes/No word-sentences; describes particular results of investigating their functioning in the XXI century English language fiction; offers modelling of their structure; and analyses the contents of this type of Partial or Zero Predication Utterances.

Key words: Partial or Zero Predication Utterance, word-sentence, structure of predication, predicativity, structural model.

Источники иллюстративного материала

1. Gaiman, N. American Gods // <http://readr.ru/neil-gaiman-american-gods.html#page=10>
2. Brown, D. Angels & Demons // <http://readr.ru/dan-brown-angels-demons.html#page=11>
3. Meyer, S. New Moon // <http://readr.ru/stephenie-meyer-new-moon.html>
4. Rowling, J. Harry Potter and the Deathly Hallows // <http://readr.ru/j-rowling-harry-potter-and-the-deathly-hallows.html?page=2#page=1>
5. Setterfield, D. The Thirteenth Tale // <http://readr.ru/diane-setterfield-the-thirteenth-tale.html#page=1>
6. Eugenides, J. Middlesex // <http://readr.ru/jeffrey-eugenides-middlesex.html?page=2#page=1>
7. Haddon, M. The Curious Incident of the Dog in the Night-Time // <http://readr.ru/mark-haddon-the-curious-incident-of-the-dog-in-the-night-time.html?page=2#page=1>